

Bryssel, 16. syyskuuta 2020
(OR. en)

10729/20

Toimielinten väliset asiat:

2018/0216(COD)

2018/0217(COD)

2018/0218(COD)

**AGRI 263
AGRILEG 96
AGRIFIN 70
AGRISTR 65
AGRIORG 61
CODEC 790
CADREFIN 230**

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Asia: YMP vuoden 2020 jälkeen -uudistuspaketti

a) Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta

b) Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta

c) Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatuja järjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 1151/2012, maustettujen viinituotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta

– YMP:n uudistus: tilannekatsaus ja keskustelu

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä maatalous- ja kalastusneuvoston 21. syyskuuta 2020 pidettävää istuntoa varten puheenjohtajavaltion ilmoitus, jossa esitetään tilannekatsaus YMP:n uudistuspaketista ja hahmotellaan ministerien keskustelun pääkohdat sekä kolme keskustelulle suuntaa antavaa kysymystä.

Jäljempänä on YMP:n uudistusta koskevan yleisnäkemyksen valmistelua silmällä pitäen katsaus neuvostossa 21. syyskuuta 2020 käytävään keskusteluun sekä muihin kysymyksiin, jotka on määrä sisällyttää yleisnäkemykseen lokakuussa.

Tilannekatsaus YMP-uudistuksesta

Asetus yhteisestä markkinajärjestelystä (YMJ-asetus)

Puheenjohtajavaltio esittää muutosasetuksen maatalouden erityiskomitealle tavoitteena muodostaa yleisnäkemys lokakuussa. Puheenjohtajavaltio katsoo, että muutosasetus on suurelta osin vakiintunut, ja pyrkii saamaan asian käsittelyn päätökseen maatalouden erityiskomiteassa.

Horisontaaliasetus

Puheenjohtajavaltio jatkaa työskentelyään asiaankuuluvassa neuvoston työryhmässä. Tarkoituksena on saada asian käsittely päätökseen yleisnäkemyksen muodostamiseksi lokakuussa.

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus

Vaikka YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta voidaan pitää suurelta osin vakiintuneena, jäljellä on tärkeitä kysymyksiä, jotka vaativat lisäkeskustelua.

Neuvoston istunnossa 21. syyskuuta 2020 käytävä keskustelu

Vihreä arkkitehtuuri

Jäsenvaltiot ovat toistuvasti vahvistaneet pyrkivänsä lisäämään YMP:n myötävaikutusta ympäristöön ja ilmastoon. Ympäristö- ja ilmastotavoitteiden tason nostamiseksi on luotava vastaava nk. vihreä arkkitehtuuri.

1. **Ekojärjestelmät.** Puheenjohtajavaltio pitää vahvoja ekojärjestelmiä keskeisenä välineenä nostaa YMP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteiden tasoa. Puheenjohtajavaltio on esitellyt ehdotuksensa. Niihin sisältyy jäsenvaltioille pakollisia ekojärjestelmiä sekä se, että jokin vähimmäisosuus suorista tuista kohdennetaan ekojärjestelmiin. Useat jäsenvaltiot ovat todenneet, että ekojärjestelmien käyttöönottoa on vaikea ennustaa ja että käyttämättä jääneiden ekojärjestelmävarojen menettämistä olisi vältettävä. Puheenjohtajavaltio on ottanut nämä huolenaiheet huomioon esittämällä kaksiportaisen lähestymistavan. Siihen kuuluu vähimmäisbudjetti alustavine "pilottivaiheineen", johon on esitetty varojen menetyksen välttämiseksi mekanisme siltä varalta, että kaikki mahdollisuudet käyttää asianomaiset varat ilmasto- ja ympäristöjärjestelmiin on käytetty loppuun. Puheenjohtajavaltio on avoin jäsenvaltioiden ja komission ajatuksille, jotka koskevat näitä käyttämättä jääneitä varoja, ja odottaa kiinnostuneena asiaa koskevia puheenvuoroja syyskuussa pidettävässä neuvoston istunnossa.
2. **Ehdollisuus.** Ympäristötoimien tuloksellisuuden parantamiseksi toivotulla tavalla puheenjohtajavaltio katsoo, että tarvitaan kunnianhimoinen ehdollisuusjärjestelmä. Sen vuoksi ehdollisuutta olisi sovellettava kaikkiin viljelijöihin. Tarpeettoman hallinnollisen raskauden välttämiseksi pientilojen osalta yksinkertaistamista saavutetaan sillä, että tilakoko otetaan huomioon jäsenvaltioiden määrittellessä hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa (GAEC) koskevia toimenpidevaatimuksia, joissa on vaihtoehtona yksinkertaistettu valvontajärjestelmä ja mahdollisuus olla soveltamatta hallinnollisia seuraamuksia tietyissä tapauksissa.

GAEC-toimenpidevaatimuksen 9 osalta puheenjohtajavaltio ehdotti, että koko EU:ssa otetaan käyttöön yhtenäinen **tuottavien / muiden kuin tuottavien alueiden ja kohteiden vähimmäisosuus**. Puheenjohtajavaltio katsoo, että tällaisen vähimmäisosuuden määrittelyssä on otettava huomioon toisaalta korkeampi taso ympäristö- ja ilmastotavoitteissa ja toisaalta jäsenvaltioiden erilaiset tilanteet. Näin ollen puheenjohtajavaltio ehdotti, että vähimmäisosuutta nostettaisiin (nykyisen viherryttämisen mukaisesta) viidestä prosentista **[x] prosenttiin peltoalasta** ([x] tarkoittaa prosenttia, josta sovitaan EU:n tasolla). Kuten monet jäsenvaltiot ovat painokkaasti vaatineet, **tietyt tuotantotarkoitukset** olisi voitava **laskea** vähimmäisosuuteen. Kerääjäkasveille ennakoidaan painotuskerrointa 0.3. Puheenjohtajavaltio ehdottaa pienempää **kolmen prosentin** vähimmäisosuutta jäsenvaltioille, jotka haluavat laskea vähimmäisosuuteen yksinomaan muut kuin tuottavat alueet ja kohteet. Puheenjohtajavaltio katsoo, että muut GAEC-toimenpidevaatimukset ja lakisääteiset hoitovaatimukset olisi suurelta osin säilytettävä puheenjohtajavaltio Kroatian laatimassa muodossa.

3. **Toisen pilarin ympäristö- ja ilmastosäännökset.** Puheenjohtajavaltio ehdottaa Kroatian puheenjohtajakaudella laaditun kompromissitekstin säilyttämistä siltä osin kuin on kyse tuesta alueille, joilla on 66 artiklassa tarkoitettuja luonnonhaittoja tai muita aluekohtaisia haittoja. Tällaiset tuet otettaisiin vastaavasti huomioon vähintään 30 prosentin kynnysarvossa, joka maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta on varattava tukitoimiin, joilla pyritään erityisiin ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin.

Uusi täytäntöönpanomalli

Uusi täytäntöönpanomalli on keskeinen osa tulevaa tulosperusteista YMP:tä. Se käsittää erinäisiä erityissäännöksiä, joiden avulla on tarkoitus siirtyä pois aiemmasta säännösten noudattamiseen perustuvasta järjestelmästä. Näitä säännöksiä ovat esimerkiksi tukitoimien yksikkömäärien vahvistamista, tuloksellisuuden tarkastamista ja hyväksymistä sekä indikaattoreita koskevat säännökset.

Edeltävillä puheenjohtajakausilla saavutetun edistymisen ansiosta puheenjohtajavaltio Saksa keskusteli tästä tärkeästä asiasta tiiviisti maatalouden horisontaaliasioiden työryhmän kokouksissa. Lisäksi maatalouden erityiskomitea käsitteli indikaattoreiden tulevaa suunnittelua.

Yhteisenä tavoitteena on, että uuden täytäntöönpanomallin täytäntöönpanon olisi oltava käytännössä mahdollista jäsenvaltioissa. Samalla Euroopan komissio tarvitsee riittävän perustan suunnittelun uudelleentarkasteluun sekä vankan pohjan tuloksellisuuden tarkasteluun. Joistakin seikoista on vielä keskusteltava yhteisen ratkaisun löytämiseksi.

1. **Jäsenvaltioiden strategiasuunnitelmien hyväksyminen.** Monet jäsenvaltiot ilmaisivat vakavan huolensa sekä kysymyksiä, jotka liittyvät komission jäsenvaltioiden strategiasuunnitelmien hyväksymisessä käyttämän prosessin oikeusvarmuuteen. Puheenjohtajavaltio on siksi lisännyt vastaavan oikeudellisen selvennyksen YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen 106 artiklaan. Kyseisellä muutoksella pyritään selventämään, että komission suorittama YMP:n strategiasuunnitelmien arviointi perustuu yksinomaan säädöksiin, jotka sitovat oikeudellisesti jäsenvaltioita.
2. **Indikaattorit.** Indikaattorijärjestelmän on oltava selkeä ja täytäntöön pantavissa, jotta voidaan osoittaa, että YMP todella ylittää tavoitteisiinsa. Samanaikaisesti komission on saatava riittävästi tietoa, jotta se voi suorittaa tuloksellisuuden tarkastelun ja seurata YMP:n täytäntöönpanoa. Tarkasteltaessa YMP:n myötävaikutusta tiettyihin ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin erillisillä indikaattoreilla voitaisiin paremmin havainnollistaa politiikan vaikutuksia. Näin ollen puheenjohtajavaltio ehdotti, että käyttöön otetaan uudelleen erillisiä indikaattoreita, joilla mitataan YMP:n myötävaikutusta ilmanlaatuun, veden laatuun ja kestäväan vedenkäyttöön. Puheenjohtajavaltio aikoo saada indikaattoreita koskevan työn päätökseen horisontaalityöryhmässä.

3. **Yksikkömäärät.** Jäsenvaltiot ovat toistuvasti pyytäneet käytännönläheistä lähestymistapaa yksikkömäärien vahvistamiseen, erityisesti suunniteltaessa hyvin eriytettyjä tukitoimia, kuten hyvin kohdennettuja toisen pilarin ympäristötukitoimia. Tässä yhteydessä korostettiin, että tukitoimitason alustavat määrärahat sekä yksikkömäärien ja tuotosten suunnittelu on sidottu liian tiukasti toisiinsa. Puheenjohtajavaltio on sen vuoksi ehdottanut luopumista alkuperäisestä lähestymistavasta, jossa tukitoimelle osoitettavat rahoitusvarat määritetään puhtaasti matemaattisella menettelyllä. Puheenjohtajavaltion ehdotuksilla on näin ollen selvennetty entisestään sitä, että määrärahat ovat alustavia, sekä lisätty jäsenvaltioiden joustovaraa suunnittelussa. Lisäksi on otettu mukaan keskimääräisten yksikkömäärien ja kokonaistuotannon käsite. Tämä on erityisen tärkeää suunniteltaessa hyvin eriytettyjä tukitoimia, kuten ekojärjestelmiä, tiettyjä toisen pilarin ympäristötukitoimia ja tukia alueille, joilla on luonnonhaittoja tai muita aluekohtaisia haittoja. Kaiken kaikkiaan tällä lähestymistavalla yksinkertaistetaan huomattavasti tukitoimien kuvausta. Puheenjohtajavaltio aikoo saada yksikkömääriä ja vuotuisia tuloksellisuuskertomuksia koskevan työn päätökseen horisontaalityöryhmässä.

Suorat tuet

1. **Tukikatto ja asteittainen aleneminen.** Puheenjohtajavaltio on monivuotista rahoituskehystä koskevien Eurooppa-neuvoston päätelmien pohjalta mukauttanut säädösehdotusta osoittamalla, että tukikaton olisi oltava jäsenvaltioille vapaaehtoista. Komission alkuperäisen ehdotuksen hengen mukaisesti se on myös ottanut käyttöön vapaaehtoisen mekanismin suorien tukien vähentämiseksi alle 100 000 euroon ja vapaaehtoisen tukikaton mainittua rajaa enemmän tukea saaville. Näiden avulla jäsenvaltioille voitaisiin suoda mahdollisimman paljon joustovaraa.
2. **Suoriin tukiin liittyvät muut asiat.** Edellisten puheenjohtajakausien aikana on edistytty merkittävästi muiden suorien tukien osalta. Näin ollen puheenjohtajavaltio katsoo, että jäsenvaltioiden laaja enemmistö voisi kannattaa oikeudellisia tekstejä Kroatian puheenjohtajakaudella laaditussa muodossa.

Neuvoston (maatalous ja kalastus) istunnossa 21. syyskuuta 2020 käytävän keskustelun jäsentämiseksi puheenjohtajavaltio pyytää ministereitä **keskustelemaan seuraavista seikoista, joihin tarvitaan poliittista ohjausta:**

1. Jäsenvaltiot ovat periaatteessa kannattaneet tulevassa YMP:ssä kunnianhimoisempia ympäristötavoitteita. Näin on ollut uudistusehdotusten esittämisestä alkaen. Tämän sitoumuksen muuttamiseksi konkreettisiksi poliittisiksi toimenpiteiksi puheenjohtajavaltio on esittänyt valmisteluehdotuksia seuraaviin: ekojärjestelmiin kohdennettava vähimmäisosuus, säännökset käyttämättä jääneiden ekojärjestelmävarojen menettämisen välttämisestä, muita kuin tuottavia alueita ja tiettyjä tuottavia alueita (GAEC 9) koskeva kaksioportainen lähestymistapa, maatalouden ympäristötoimenpiteiden korvamerkintä toisessa pilarissa sekä asianmukainen ehdollisuusjärjestelmä pienille tiloille.

KYSYMYKS 1:

Oletteko yhtä mieltä puheenjohtajavaltion lähestymistavasta tulevan YMP:n vihreään arkkitehtuuriin?

Millä YMP:n seikoilla on mielestänne eniten merkitystä sen kannalta, että tulevan YMP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteiden kunnianhimoisuutta voidaan pitää vaikuttavana ja uskottavana?

2. Suorat tuet ovat jatkossakin tärkein kohdennetun tuen väline, jonka avulla viljelijät voivat tuottaa laadukkaita elintarvikkeita sekä yhteiskunnallisia ja ympäristöön liittyviä palveluja ja jolla varmistetaan tarvittava sosioekonominen vakaus ja pitkän aikavälin näkymät EU:n maataloudelle.

Puheenjohtajavaltio on tehnyt edeltävillä puheenjohtajakausilla saavutetun edistymisen pohjalta ehdotuksia seuraaviin: suorien tukien tulevan järjestelmän rakenne, mukaan lukien kestävyysperusteinen perustulotuki, nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki ja kestävyysperusteinen täydentävä uudelleenjakotulotuki.

Monivuotista rahoituskehystä koskevien Eurooppa-neuvoston päätelmien pohjalta puheenjohtajavaltio on myös ehdottanut, että käyttöön otettaisiin vapaaehtoinen suorien tukien tukikattomekanismi, johon sisältyvien säännösten mukaisesti jäsenvaltioiden on tehtävä suorien tukien lisävähennyksiä suurien tuensaajien osalta, ja näin varmistanut huomattavan joustovaran jäsenvaltioille, jotka päättävät toimia näin.

KYSYMYKS 2:

Kannatatteko puheenjohtajavaltion ehdotuksia, että jäsenvaltioille myönnettäisiin joustovaraa suorien tukien kohdentamismahdollisuuksien käytössä?

Katsotteko, että ohjaavat lisäsäännökset olisivat tarpeen, jotta suorien tukien järjestelmän soveltaminen olisi yhdenmukaisempaa koko EU:ssa?

3. Uusi täytäntöönpanomalli on tulevan YMP:n keskeinen tekijä. Sen avulla voidaan tehostaa YMP:n yltämistä tavoitteisiinsa ja parantaa YMP:n vastuuvollisuutta. Koska uusi täytäntöönpanomalli olisi samalla täysin uusi hallinnointi- ja hallintomalli verrattuna vanhaan säännösten noudattamiseen perustuvaan järjestelmään, useat puheenjohtajavaltiot ovat nähneet vaivaa tehdäkseen siitä toimivan ja toteuttamiskelpoisen paitsi viljelijöiden, myös kansallisten viranomaisten ja komission kannalta.

Puheenjohtajavaltio on tiedottanut neuvostolle maatalouden erityiskomitean kokouksessa 14. syyskuuta 2020 käynnissä olevasta työstä uuden täytäntöönpanomallin parantamiseksi edelleen.

KYSYMYKS 3:

Mitkä säännökset ovat mielestänne tärkeimpiä, jotta tuloksellisuuspainotuksen ja hallinnon yksinkertaistamistarpeen välille voitaisiin luoda tasapaino?

Mitä seikkoja olisi mielestänne vahvistettava kyseisen tasapainon parantamiseksi?